

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus de s. Eucharistiae sacramento - Cod. Ettenheim-Münster 234

[S.l.], 1721

Sectio 2da

[urn:nbn:de:bsz:31-127314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-127314)

Sectio 2da.

De
Maa & sua Euctia.
L. 1^aQuenam sit maa remota i^a
operationis?

Nota; sunt in aliis seminis in usu con-
sistentibus, ita & in Euctia flex & maa,
proxima & remota, sed modo & ordine
inverso; nam in aliis seminis maa remota
est res permanens, ut aqua, Chrysm. oleum calix
&c. maa proxima vero sicut usq. & applicatio illi
rei et quid transiens: at vero in hoc semine
maa remota est transiens, & maa proxima
est permanens. maa remota & ex qua est pa-
nis & vinum, & hoc magis per operationem
illamque transubstantiativa in corpus
& sanguinem Christi. maa proxima est species Euctie,
nimirum substantia panis & vini relicta
cum sint quid spiritate, & in actu seminis, & sub
illis nobis applicatis corpus & sanguis Christi:
& haec species permanent, ac permanentes sunt quoniam
necesse est corpus & sanguinem Christi. De his species

secu accidentibus atque vicinis inf. nunc vo de 57.
maā remota agendū ē.

Nota 2. Eucharistia fit per rite operatōem, ita
quod rite tunc maā remota, ex q̄a p̄ con-
secratōem q̄fitur corpus & sanguis xpi. & q̄ritur
de maā calius agens postea, q̄tum vo ad maā
i. d. operatōis.

Nota 3. eam quāta res eē panē usualam,
scilicet ex farina fermenti q̄fecta. generatim
a. fit vario specie fermenti, scilicet tritici,
siliginis, hordei, avenae &c. ita etiam panis
vario fit panis, q̄ ex illis q̄fitur. unde q̄ritur
q̄tis panis fit maā apta pro sacramento Eucharistiae?
ad q̄ fit

Ans. 1. a. Quid & solus panis tritici & maā
certo apta ad hanc sacramentum necesse propter
cum necesse seminat, n. ita ad valida?
Sed etiam ad licita Eucharistia q̄fective, ita ut
nil fiat, si panis alius q̄ferat, ita
rei catholici.

Ans. 1. ex florent. his verbis: q̄ritur Eucharistia
seminat, cuius maā ē panis tritici &c.
2. ex Cathedra Rom. c. de Eucharistia §. 12. ubi

58. Sic patet: nullus panis nisi triticus aptus ad
hoc sumendum magis putandum est. hoc enim apud
"Solertia Traditio nos docuit, & Etilio auctores
firmavit. unde etiam hoc constat ex Tradit.
& auctore Etilio. v. ex Rubricis Illustri
Rom. Titulo de Spectibus, ubi dicitur: Non
quodlibet panem, nisi panis sit triticus. qd
ex rase, quia vis & solus panis triticus
est & dicitur simpliciter panis, alii vero panes
non dicitur panes simpliciter, sed cum additione
"deocens, avenacens &c. & adhibetur illud in
Spectum panis tritici.

Nec refert, quod etiam hi panes in quodam
provinciis aut locis, & apud quosdam
ac familias sint usuales, quia hoc non
est accidens, sed hoc fit per se per se
liber, ob quam non generatur triticum, vel
propter hominum paupertatem, parsimoniam & a-
varitiam, rase cuius non potest certe
non volunt sibi comparare panem triticum.

Ap. 2. Non est panis ex tritico, sicut
dicitur, quod germanice vocatur Baitz, sed
solum etiam valide adhibetur panis ex tritico.

ming p^oite d^oito, & s^oeris max^e i^ostato, 59.
 q^o vulgo vocat^r Rora seu f^osp^ong. ita Ilberth
 mag. qui Lavings in Suevia nat^o p^o p^ollam
 vivet^r ityere Tribim^o Suevic^o. T^oney Jobat.
 man^o Haunold. Gobat. Illyum. Anacletus,
 Gervaf. p^oter, Sont^ogal. & Recentiores, Ger-
 mani in manus^o p^olis grasim. & hom^o p^o-
 festim^o germanum Illyum auctas videtur
 Ibre hac in re magis attendi, quae ex^oson^o
 q^o ordinarie Ibrae solent de p^olla, quam
 voc^o nos germani Tribuim^o Tribim^o Suevic^o,
 q^o nesciunt, q^oid apud nos coe^oat, adeoq^o,
 de p^ollam p^ollam fesse iudim^o de germanica
 p^olla, quae nos de hispanico Candial, vel
 italico fasso. p^o neg^o h^oi Latini f^olis clon
 ff. auctores q^oid q^oeniunt, q^oid f^ollat^o horum
 & avona, ab n^o q^oeniunt, q^oid p^ollat^o f^ollat
 p^olla, siliigo, p^ollat^o, abicatum, f^ollat.
 odor, Zea, s^ollat^o &c. sed q^oid q^oid de hoc f^ollat
 p^ollat ap. rae, quia ut p^ollat^o Toney Jobat &
 Illyum & p^ollat^o ad huc in Suevia, Tauracia
 & aliis finitimis suevic^o regioib^o, p^ollat

aticaf.
 f^ollat^o Rom.
 f^ollat^o f^ollat^o
 odor f^ollat^o f^ollat^o
 Zea vel

60. Sicut hostia et pelta. sic deinceps vo-
cabimur habitum suum. Et adhibet circa
serupulum a viris doctis & religiosis, for-
tassis ab istis Eris: n. e. a. Describibile,
quod Deus tam pronunciat errore mittat. quod
Ostendit Panis de pelta est saporosus & conditus,
etiam Principibus usitatus, & in optimas mor-
tali nil germe dicitur a Libicis. quod
conf. p. D. D. n. etiam saporibus solum habitum
potest dicitur fieri. sed etiam illud, quod
in optimas morti eorum maxime, quod
gionum & rei rustice fit perit. habitum
censetur, sic Hispani ceteri dicunt, sunt
Candialis et sine approposita arte manum
ad hoc n. fit habitum potest dicitur. sed
ita etiam de sua pelta censetur suavi
Regionis sua & rustice rei perit. quod
Aff. n. Panis etiam ex filigine seu sa-
cali, si per hoc verba itaque ea perit
sumentis, quod germanice vocant Rogg,
et magis valida Eucherio. ita. M. 3. p. 7.

74. a. v. & cum eo multi alii quae alios. 61.
p. 1. De via panis ipse adhuc censet esse
tritum saltem latere tritu, & quodam ve-
rus panis simpliciter tritu & sine addito,
est valde bonus & ceteris usualis, et in
his Regionibus, ubi nullus est tritici tritu
tritici defectus: Deinde est tritico ob terra
malignitate nascitur filix, & vicissim est
filix ob terra fertilitate nascitur tri-
tum. Primum de i. de partibus Columella
l. 2. c. 9. de 2. Plinij l. 4. c. 14. ita
Henricus de partibus hoc de terra prope
oppidum Celestinum non longe Salamantica
& Ariaga de terra hungaria, ac
locis Ferris Hispaniae: quod tritum &
filix non distant seae, cum diversitas
terra non videatur potest inferre diversitate
speciebus germinum: quod nec panes
ex his confecti distant seae.
Hinc eleganter P. Th. Coc. cit. ad rem
ait: dicendum, quod generans generet sibi simile
in seae, sed in loco quod dissimilitudo
generantis ad gentes, quod ad accidentia.

62. V. p[ro]bat ma[ter]ia, n[on] p[ro]bat d[omi]n[us] virtutis ge-
nerativo: & ideo si qua fermenta s[un]t
quod ex semine tritici generari possunt, si
"aut ex grano tritici seminato in mola
terris generat filius, ex illi fermento
potius q[ua]m p[ro]bat ee ma[ter]ia s[em]inis ista. Sed.

Nec vias etiam acetum nasci ex vino,
quin ta[m] si ma[ter]ia apta tritice: Nam a-
"cetum n[on] nasci ex vino s[ed] generante,
sicut ex tritico germinante filius, sed ex
vino s[ed] ma[ter]ia s[em]inis, in qua agibilia
eas corrumpens vinum, sicut ex ligno
aut suppa n[on] generat ignis s[ed] ex ea
generante, sed s[ed] ex s[em]ine, q[uo]d ab alio
agente fortiori corrumpit. Deinde acetum
dicitur valde p[ro]bat a vino, cui illud
nec censetur ee vinum, nec si apta ad p[ro]p-
"tum, non ita mater dicitur a tritico
filius, imo q[ua]ntum p[ro]bat valde bonum
& usuale.

Nec refert, q[uo]d filius sit deterior
tritico: na[m] etiam unum tritici s[em]ine

e^l Lytho detersig altaro. Deinde vinum Ger.
accoriam seu Podamium incomparabiliter
detersig e^l vino Burgundico aut Hispanico,
quin d^l unius confectus differe ab
altaro espiator: quⁱ ex sola detersivitate
n^o p^o argui d^ltra seu p^offia seu mar-
tib.

Nota d^l, q^d etiam Lunas auctores scrib^{it},
qⁱ negant ibi^{us} ex filigine q^uecti e^l ma^o
fficienter ad valida Euctis sent^{is} q^uec-
tione: unde h^{is} panis filigineus n^o nisi
in necessitate, & in defectu panis triticeo ad-
hibere d^lt, ne ni forte sentia opposita
vera sit, semetum temere exponat, periculo
nullit^{is}.

Sp^o q^u Panis ex aliis frumentis, hordeo, a-
vena, milio, tritico tuncis, oryza, ci-
cerib^{us}, lentib^{us}, fabis, facopyro, amibolis,
nucib^{us}, glandib^{us}, castaneis, & aliis fructib^{us}
& corticib^{us} arboru^m e^l ma^o certo invalida
ita omnes.

Rad^o e^l, quia oes iste spes panis n^o s^ut
panis triticeo, quem panem florent. Regit,
nec ceteris usualis: Per istu^m adnot^o in de-

64. Festu vey panis, nec vocantur simpliciter panis
sed cum adhibito Hordeaceo. sicut etiam vocatur
ille in Evang. quod Xp̄s Distribuit Joan. 6.
quod n̄ est mea apta;

De i. quid dicendum sit, si panis n̄ sit castus.
Sic puto sed mixto v. g. avena v. hordeo.
R. si frumentum alterius nam aut speciei sit in
parva q̄te admixtum, ita ut panis castus
estimare adhuc censetur et triticum voluit
et q̄secracem; sed si mixtio sit magna
& notabilis, & grana admixtum certo sit
alterius nam, ac triticum.

Unde sine dubio peccat marker, q̄ q̄
est hostia q̄libet ex farina, cuius parte
dimidia v. parte notabilis pars sit hordea-
cea, avenacea &c. nam his panis non
est hostia, v. saltem dubia mea hinc sentit,
ut notat. Th. c. p. q. 74. a. 3. ad. 3.

q̄ si in valde parva hordei v. altissimi
frumenti admisceatur, n̄ puto quomodo
non esse talis rigidum, ut peccat q̄ panis
damnet sacerdotem, q̄ ubi hostia q̄libet
ex triticum, cui sit paucula grana hor-
dei fuisse admixta. nam ubi. Dist.
loc. cit. a. 3. in O adusu semitorum

assumitur hinc ma^a, qd coiter apud hoies 65.
in usu venit: atq; coite hoies vof
cuncty pane p^osto ex farina n^o p^off^o p^occura q^o.

Q^o 2. An panis q^olibet ex amylo fit ma^a
valida Euchar^o? R^o cu^o coi qd non, quia
amylus, si n^o s^ophiat^o, certi mortari & usu
aler dicit^o a^o farina triticea, n^o em^o fit ex
tritico q^o molam commuto, sed ex albo liquo-
re e^o granis triticeis aquam maceratis ex-
p^osto: unde panis ex eo q^olibet n^o fit d^oi
usualis, nec mortari triticeo.

Q^o 3. Vtrum hostia rubra, q^oby sigillat^o
lithora, sint ma^a valida Euchar^o? R^o licet
sint ex farina triticea, su^o fit ma^a in-
valida, & felle valde debia, quia p^o admix-
tione^o Cynabaris aut minni notat^o altera-
t^o & ceptant e^o panis usualis.

S. 2.

Quomodo panis faciat e^o
q^olibet, ut fit valide &
hinc q^olibet?

R^o p^ostherum qd panis Euchar^o fit e^o q^o
q^olibet ex farina triticea, ut quod p^o p^occ.
dicitur e^o, insuper regit, ut fit aqua

66. Naali stacty, & ignis calore cocty. ita
D. D. coctur.

Atq; in primis panis dicitur esse aqua Naali stacty
"atq; unde n^o valet, si farina camificata
cum aqua arctat. v. g. rosacea, & olio li-
"quore aut ma^o, ut vino lacte, be-
"lyro, melle, saccharo, ovis &c. & erit
n^o panis usualis, sed potius habet radem
libd^o, sacento &c. si in minima st-
"gite, eusmodi alig liquor aut ma^o im-
"pitinens admisceret aqua Naati n^o foret
"q^ora stacty semit, est, in illius gfer-
"ore panis stacty gferat, cum id repugnet
"stacty in primis, in primis etia, & hinc ma^o
"puniti.

2. panis gferat, et farina fruticea & aqua
Naati dicitur esse cocty calore ignis, si ve da-
"in id fiat in fumo v. libano, siue sub
"cinesibus, siue intra farris calefacti Caminas
"nihil refert. unde mopa cruda n^o est va-
"lida gferari, quia nondum e^o panis usualis
"siue deinde p^o dicitur a pane p^o ut p^o
"vult, siue acidentaliter dicitur ut p^o
"vult, certe quia dicitur ab illo mor-

ter, & usque. sicut eadem massa ex fari- 67.
na triticea, & aqua natu, n^o d^o solo igne
cocta p^o modu^o apationis, sed aqua, butyro
v oleo elia v fixa, n^o e^o ma^o valida;
quia sicut n^o e^o panis usualis, sed cib^o v^o
diversus &c

Certu^o proterea e^o, q^o n^o sit ma^o valida
speciei panis iam substanti^o corruptus,
cujus quid^o corruptio substanti^o debet attendi.
ex mutuo^o accidentiu^o contactu, sicut
coloris, odoris, saporis &c. in dubio
a an sit corruptio substanti^o nec ne, q^o
debet fieri specia^o ob reverentia^o semati.
Panis in mucidos, & ad corruptio^o stan-
dans manet ma^o valida, & ob eandem
re reverentia^o graver^o illiuta multo
magis manet ma^o valida panis biscort^o
cum n^o obstante iterata coctioe sicut
manet panis usualis.

Deniq^o ex coi^o sensu D. D. apud Romanos
pani adymu, specia^o n^o debet armicari
sal. q^o si d^o errore armicari sit, recte
censet Gobat, n^o solum in necessitate col-
brari, sed etiam ex libera devotioe adhiberi

proe pro factos: qd' deo alia hostia,
quia nec ras nec legi, nec auctoritas id
pbat. L. 3.

An panis Eucharie sit ady-
mus an fermentatus?

Ap. 1^a siue panis Eucharie sit ady-
mus fermentatus, valide in eo q'rat: ad
"ops q'rat e' de necessitate sumati, nihil in-
"dare, an panis ady-
mus sit an fermentatus,
quis p'ferat e' omnia p'ficiens ad valida q'rat
"crare. e' de fide q'rat q'rat schismat.
Solum fermentatus admittentes, & Armeni,
Solum ady-
mus admittentes, q'rat quos
P'p' ap. 1° ex florant. hanc vesite' spi-
"ente his verbis: Q'rat, in ady-
mus siue
fermentatus sacrificio pane corp' Christi
vesante q'rat: sacerdotibus in altar-
"utro i' corp' D'ni q'rat, hanc, un-
quemq' sit iuxta sed Ectie siue occid-
"siue orientis q'rat.

2 de ex usu & proxi. lectio latine alymum 99.
speciantis. de pane fermentato nullus est sermo,
quia valde speciosi panis, siquidem quod hunc
oesi sicut greci quoniam latini, imo & hebrei
gloriantur, quare in recti momenti usum
fandi enaspe dicitur, demeritum est affare
etiam sicut raris, quia uterque panis sicut
cens sive alymy, sive fermentatus, est vere panis
& simplex panis, nec aliter dicitur, nisi sicut
accidentiter, sicut vinum album & rubrum.
Nec refert, quod panis alymy non sit in usu
quidam, sicut fermentatus, quia salutaris
in usu iudeis festis paschatis, qui ideo
dicuntur dies alymarum. praeterea panes
propositionis, qui certis erant alymy, in scriptis
sunt simplex dicitur panes. sicut panis quem
Iesus post resurrectionem fecit coram duobus disci-
pulis Luc. 24. erat certis alymus, cum & esset
dies alymarum, & sic vocatur simplex panis. 40.
Denique Ihesus Iesus speciosus in alymo, nam
ut ex evangelistis constat, speciosus in vultu.
Contra immediate post epistolam alymi paschalis.

70. atq; ult. cona' t'bit & agnus paschalis
comedit, a die agnorum ad vesperam lun.
14da, qd ex prescripto legis in'uebat u-
si pane fermentato, ut sup. sect. j. a. q. 2.
ostendimus qd. dein n' e' verisimile, xpi
qi' legalia sa' religiose habere obseruaret
voluisse q'ra lege' sup' anticipare, & ad
vesperam lune j. id' cu' Judaeorum scandalo
agnus paschalis manducare, & quidam ritum
inducto, ritando pane fermentato, cum
agnus in illis usu est prescript. qd.

Al. 2. Necessitate prescripti ritus tenentur la-
tini q' fecerunt in agno, Graeci uo' in fer-
mentato. ita cons.

Constat apert. ex florent. sup. citato, ubi
dicit qd' sacerdotes debeant q' fecerunt in a-
gno & in fermentato unumquodq; iuxta
ritum suu' q' fuerunt. item ex consuet. p. 5.
in qd' teste Tamburino probat, ne Graeci
latino more, & latini graeco ritu missas &
alia divina officia celebrent, quia nimirum
q'libet sacerdos sa' Graecus, qm' latine tenet

Jo. martii Ferrare quæstiones & ritus sua 71.
Ectia, qd in ea celebrat.

Peccat qd mortuus sacerdos latine in sua
Ectia offerans in fermentato / sunt & qd
in azymo offerans / quia imo tam grave
hoc pœctm obligat, ut n̄ faciat necessitas
viatici pro moribundo, ut liceat cele-
brare in fermentato iuxta eorū sensus
D. D. quia cum hoc pœctm n̄ sit negativum
necessitate medici, sed positivum. Itē n̄ obli-
gat, nisi cum istis circumstantiis certis
proscriptis & gravibus obligatis: unde
nec tenet in illi necessitate celebrare
sine s. vestibus &c.

Nec obstat, qd hodie dicant, nos judicare
eo, qd azymum offerre Judæorum sit, quia
si judicare e facere qd Judæi fecerunt
etm Pascha, Pentecosten & similia agere
judicare erit.

Ceterum sacerdotes latine proficiens p
græcia, sunt & græci transiens per
Ferras latinas, adhuc quis p̄t fer-
vare ritum suo p̄tice Ectia: si em
habet quæstiones recepta etm Romæ: alia

72. n^o tenet, sed ut grecus in Ecclesia Latini-
"na q̄sere in agno & latine in Ecclesia
grecia in fermentato, ex illa q̄s^o regta,
Quod peregrin^o pot^o se accommodare legi-
"bus & consuetudinib^o ppriis Ecclesie loci
ubi dicit.

Hic n^o notandum e^t, qd sacerdos latine
q̄ grecia^o transiens, si vellet ibi q̄s-
"ere in fermentato, debet t^o cele-
"brare, idiomate greco, & ritib^o ac co-
"munionis ibi q̄s^o: sicut & grecus
sacerdos, si vellet in Ecclesia Latinarum
q̄sere in agno &c. aliis en^o sicut
grecus sicut latino ritu celebrare,
qd n^o videt^o faciendum.

Def. qd sacerdos latine sicut d^omi-
"cilium, in grecia, & id tenet^o sequi
ritu^o Ecclesie grece, sicut in sicut casu
sacerdos grece ritu^o Ecclesie latine, n^o
q̄ domicili^o sit incola, ad q̄s obligat^o
ritib^o & legib^o loci ubi permanentem

habitat. Recipe, nisi Latini in sacris
ris quodcumque habeant proprium quod dicitur
Latini ritibus. aut quod quidem apud
Grecos fit in illo solo celebrans tenetur
servare ritum sed etiam, quod quidem proprie
est, ac si in sua propria ecclesia celebraret.

L. 4ta.

Quoniam fit maca Calicis?

Quibus maca? id quod servatur ex dictis est
panis usualis, ita quoque maca etiam quod
cravis et vinum usuale, seu liquor
et uvis maturis expressis. Quia huius
vino usuali saltem ex precepto ecclesie
modica aqua admiscenda est, unde id quod
an hoc mixtio sit necessaria neesse sit
sentiri, an etiam neesse sit precepti.

Ad an aqua etiam convertatur in Christi
sanguinem cum vino. an hoc quod
fiat immediate, an solum mediante quod
est. quod quidem discutimus in sequenti
nunc a quod maca calicis sit

74. Ap. oc² & solus vinus de vite, cuius
"cuius regionis sive albus sive rubrus
& maa apud calicis, & speciens ad
valida, qm ad licita specia. ita coi
& de fide certa sentia.

Pth j.º ex facto & institutioe Xpi
qui vinus de vite in ulla cona specia
"vit iusta illud Matth. 26. v. 29. Non
bibam, de genimine vitis & iugis faci-
endum pepit his verbis: Hoc facite. qd

qd ex perpetua proxi utriusq² Ecclie
se se fundantis in facto Xpi: qd quidam
proxi e² optima ras, proxi qd solus
vinus de vite sit enter usuale. 3.
ex concil. florent. qd pro maa calicis
apignat vinus de vite.

Porro p² vinus de vite itq² florent.
ex coi S. S. sentia id, qd naater sol² pro-
"venire ex vite, seu ste vinus, qd spe² ad
distat a² vino, qd ex vite generat, ut
includat, atq² vinus miraculose produ-
bit, qd se si supernaater qd vin² produ-

"ceres, fueret, & potuissent apostoli, si ja
 fuerent sacerdotes, consecrare vinum in nar-
 "tis cans galilee miraculose productum,
 fuerit etiam fueret ad hostias britanni
 miraculose productum, ad quoniam bal-
 "samum & oleum olivatum. ex qbus Phrygia
 qfuit, / miraculose productum &c. me-
 "rito in alicubi p[ro]batum e[st] Hispanum in Ger-
 mania, eo qd nec p[er] miraculum, nec p[er]
 vites fit productum, sed ab hospitibus
 solent qfieri, miscendo plura, ut facit
 amylium vinum n[on] fit.

Ex dicitis a infectis, qd n[on] potit reali-
 "de qferari, sicera / p[er] qua[m] illos, qvis
 potit inebriare valens / si vinum n[on] fit.
 nec v[er]o Cerevisia, quia hoc q[ua]drat
 potit aqua e[st], qm vinum. nec v[er]o vinum
 adu[m]ptum, seu spiritus vini, sive fiat ex vi-
 no, sive ex residuis foecibus vini, sive
 ex vinassa seu acinis uvaram expressis &c.
 quia dicitur a vino, si n[on] p[ro]stat salta
 mater. nec q[ui]to liquor expresserit malo-

76. " granatis, pomis, pisis, moris, Cerasis
v alius fructibus, quia licet usu variis
in locis recepto vinum vocetur aut mustum
" dum, n̄ e' tñ vinum de vite, nec sim-
plex de vinum, sed quod additis. Nec s.
agresta seu omphacium, hoc e' succus seu li-
" quor ex uvis necdum maturis expressus,
quia necdum h̄t naad vinij, sed e' in via
generacis ad vinum, h̄tq; se suis massa
cruda restu panis. nec fexto tota
seu aqua illa, quae botris iam expressis
affunditur, licet liquidum vini saporat acqui-
" rat, quia substantia vinum n̄ e'. nec q.
sapa, seu defrutum, qd e' qsi pulmentum
ex musto ad certam v̄ dimidia pte deco-
" ctio, quia n̄ e' amplius vinum potabile v̄ po-
" tibile, v̄ magis cibum. nec q. acetum, quia tñ
" cet fuerit vinum, n̄ e' tñ amplius tñ, sed
e' vinum postea corruptum. de vino acet
" cente dicit infra. multo magis q. valide
" gferari possunt ista uva ante expunctionem
quia in illi statu potius h̄t rages cibi
qm potij, nec dicitur uvas bibere sed co-

medipe. idem ducendum de vino in pone aut 77
alia siti. maā inbibito. ob sita raod. &
quad hoc gravium oēs auttes.

Succum ex uvis papis expressum admittit
Amicis afferens Egyptianorum gustudo, ad-
mittunt etm gobat & ganet asperentes
se ppter vinum de vite. eiqs pfectio,
quo ab aqueo humore purgatio. Vinum ab-
gustum, aut aromatico qdibus, nisi sit
notatim corruptum, & degeneret ab usu-
ali, pferre qd dicit Tansey, quia etm
ad baptum adtre valide p aqua sul-
phureis portis mixta, hinc in ista
adhiberi n ponal of damnata ob Inocet.
ii; a ppositioe asperentes, ad semita
licite, pae adhibi maā ppter ptemo
qdo p hōri casta & dura: & ista di-
gnitas semiti exigit, ut nulli pcepto
pcepto frustratio exponat.

Vinum accensum pfectioe valide iusta oēs etm
istis rubricas, quia adhuc verē e vinum
licet iam lgo modo dissipatum ad corrup-
tione. sine gravi h pcepto adhibi n p.

78. Mustum ex uvis maturis recentet expressum
est & maa valida. Ita Pig 5. in Lib.
"vitis de defect. Miss c. 4. ubi ita dicitur
si vinum ceperit acere, & consumi,
& fuerit lectus acce, & mustum de uvis
& expressum &c. quibus seminat. Sed sufficien-
tiora peccat. Ita ibi. ror e, quia maa
"tu e. Postea vinum de vite, venum & u-
"uale propter ruytius, licet sit adhuc
valde ruytius & foetibus quibus, ob qua
rora n licet id adhuc extra necessi-
"de, in ga tu pmissis e Julio Sap. cap.
ad omne crimen de qserab. Dist. 2. ubi
dr: si necepe fuerit, poe latum in
calice exprimi, & aqua misceri & ita
qserari. J. 5ta.

An & qter vinum qgelatum
sit maa qsa calicis?

Ans. i. vinum congelatum, si ante qserationem
resolvatur, valide & licite qserari potest
ita cois. ror e, quia vinum sic resolu-
tum e uno ejusdem speci ac nae, qis fuit
ante qgelationem, sicut aqua baptilis post
qgelationem resoluta ead e sofler, que erat

noig: qd si vinum potuit qferari vali- 79
de & hinc onto qgelare, etm pterit
qferari post qfero qgelare resolutu.

Epth: aqua benedicta de f. fonte post
qgelare resoluta vglu & hinc ad huc
ad baptu: qd etm vinum post qgelare
resolutu ad Euctia.

Sp. 2. Vinum qgelatu etm n^o resolutu
valide potest qferari sed n^o hinc ita
quom n^o pter oes, quoad i. ad huc v. coior D. D.
cum glucebor, solto, suare & vofy.

Dyvio, Laym. & stus qtra alios n^o
paucos. Sed hinc i. d. stus qd vali-
de qferet vinum qgelatu, & quia
ut oes stlyi, ac etm rubric. Mipalis
supponunt qd pterby vini post qferare
i. qgelatu pmanet sanguis styi, & inde
obtinat in rubric. ut pny repluat
& postea sumat ut veru sumat. qd
etm vinum qgelatu i. potuit qferari,
na id qd post qferare potuit qferare
sanguine styi, etm i. d. na qferabilis.

Deinde vinum qgelatu etm n^o fit
resolutu, ad huc & veru vinum de vite

80. neque enim a quatuor corruptis, sed a
"dentibus, et mutab, quodque rosacea lique-
"factu retinet unde colorem, odorem, saporem
&c. & si virtus non nihil diminuta. qv.

Ras 2. p. his, quod vinum congelatum quatuor
partibus trahi generari, et plurimum quia in fi-
"erit quod proxi- detis, plurimum etiam quia
multum. Et quidem graves D. D. p. qv. opposita
sententia tenent. unde in re tunc momenti
sine dubio graviter peccaret, quod tunc vinum
generaret. quare si forte in hyeme vinum
in calice congelatum, prout resolvendum erit
antem generari, & quod fieri est impedimentum,
ne id contingat.

Inter si species post generacione congelatum, & quod
sub his manet, & quod sunt, color et ruboris,
dant in ante simpliciter liquefieri, & manibus,
quod in generacione ista rigido, prout
fieriunt, & prout caliditate, & quod
vini, prout albari impo- & adnoto
decenter. calice.

De quod 2. a partem vinum congelatum
debetur: quod vinum congelatum quatuor

quod consecrari. R. dist. ant. deteriorat, sed 81
Hum. accidentiter, ita ut maneat substantia vini
conced. propriate neg. ant.

Q. 2. Vinum congelatum n. e. actu & proxime
potabile: qd. neg. speculabile. R. 1. n. q. conf.
quia cum Euthia n. existat in usu, n. regit
ut vinum sit actu & proxime potabile. R. 2.
dist. ant. non e. potabile p. accidens. R. 2.
n. e. potabile p. se & ex sua natura sua neg. ant.
etiam panis induratus n. e. actu & proxime
comestibilis, & t. n. e. speculabilis: qd. & Vinum
congelatum.

Q. 3. Deo vero n. est speculabile, quia n.
est potabile: atq. etiam vinum congelatum n.
e. potabile. qd. R. n. M. non enim ideo
consecrari n. possunt vero, quia n. est potabile
sed quia mortuus n. est, nec habet ratio-
nem potus usualis, sed potus habet ratio-
nem cibi: unde si quis in die ieiunii Euthia in
magna, & notabili q. the uvas comederet, pe-
ccatum frangeret. at vero vinum congelatum, quoniam
n. sit actu & proxime potabile, t. n. p. se & ex
natura sua simpliciter habet rationem potus, nec in ga-
cuius q. the illud deglutiens ieiunium Euthia

82. frangere, licet exinde inebriaretur.

¶ 4. ma^o ggelata aqua n^o e^o ma^o apta be-
bi, q^o nec vinu^o ggelatu^o Eucris. R n c
Dissimilata, quia gustu^o ggestit episcopus in albu
"Sive e^o q^o p^o aqua^o ggelata q^o sic fieri nequit,
Eucris a episcopo n^o ggestit in sumptibus vel
potat^o, sed e^o semper p^omanens institutu^o
s^o p^o p^o p^o panis & vini, q^o modu^o cibi & q^o
"Sic: atq^o sicut panis valde induratus
adhuc simplex e^o cibi, ita quoy, vinu^o
ggelatu^o adhuc simplex e^o potu^o & ex na^o
sua potabile ut dictu^o e^o.

L. Ota

Utrum aqua debeat admisceri
Vino?

Respond. vino offerendo modica aqua debet
admisceri ita oes.

¶ 5. ex variis Conciliis, nam in cartag. 3.
cap. 24. sicuti referitur in cap. 5. de q^o
"secrat. dist. 7. sicuti dicitur q^o in hoc sembro
offerri debeat panis & vinu^o aqua mixtu^o.
Florent. ait, ma^o calius e^o vinu^o de vi-
"de i^o cui ante offerat^o modicis aqua adhiberi

93.
Ibidem. Sep. 22. cap. 7. sic habet: Monach
h. synodus, postquam est ab Ecclia sacerdotibus ut
aqua et vino in calice offerendo miscerent.
Et ibidem con. 9. si quis dixerit &c. aqua
non miscenda est vino in calice offerendo
eo quod sit pro Christi insipitio: anathema sit.
Idem quoque definitum fuit in concilio Trulano,
Africanano cap. 4. Aurelian. 4 &c. quod etiam
ex cap. 1. 2. 3. 4. 5. & 7. de consecrat. dist. 2.
et apud Balsam.

Probat a quoque Trident. Sep. 22. c. 7. quod
asignat. pro ob factu Christi, quia iuxta P. P. P.
testimonium ipse Christus credidit in vino aqua mixta
consecrate ut habet cap. 7. & 5. de consecrat. dist. 2.
ad id quod representanda dicitur species, quia
flectat & representat sanguis & aqua, quae
de latere Christi profusae, ut habet in eadem
dist. 2. cap. 1. 4. 9. etiam ad secundum
effectum huius sacramenti, quia cum vino flectit
Christus, eiusque sanguis, & aqua populi, ut
habet apocal. 14. v. 10. mixtis aqua cum
vino flectat unio Eccliae seu populi Christi
cum Christo capite, quod unio & huius sacramenti
effectus, unde Julius Pap. relatus in cap. 7.
de consecrat. dist. 2. dicit. Item in calice vino

84. aqua, miscebitur, aqua populi adunata, & creden-
tibus, sicut ei, in qua creditur, copulata, &
pingit.

Est a hoc aqua est valde modica, ita
em? sibi florent. dum ait: cui fida, vi-
no. parte glicyrrhizae, aqua modica subori
bit. & infra: paululum aqua prout dic-
tume, admiscebunt vino, est, carbonem
facere minima sensibile gutta, nec in
bit quis sibi statim sensum facere
si legitur liberalior sit.

Probatur alphabeto sacrificantium casu 2. per
stat acroniam optimo potest misceri quia, modica
est quia aqua. saltem quia autem pars
videtur potest affundi cuiuslibet vino, si enim tunc
pars aqua vinum corrumpat, debet sane quia
extra modum dicitur, & indignum, quod vinum appellat-
ur, prodesit etiam ubi majore parte vini,
ut eo minus corrumpat ab aqua.

Quosus aqua admiscenda vino debet ea nalis,
quia hoc est tunc quia prout. 2. quia
noie aqua simpliciter venit aqua nalis,
non sicut rosacea aut alia asphatis. Est
quia hanc aqua sicut miscuit vino. pro hoc

apta e' ad effundend, quia natis aqua de dno
latere fluit, & hoc in script. populos. spic
cat &c.

85.

Unde licet valde spectaret, mortater
in peccaret, q' miferet oga' refecta, vel
alia' arborib, etn in necessitate, q' in vir
q' fringere pro' videt, ubi cu' sancto throa
albisq' coiter vocat Diana, q' merito
duam nimis censet sentia' Equom' opi
nantu', mortell' etn ea' admiscere aquam
calida' &c.

Deniq' dicit hoc aqua admixtio fieri eoe
monatex seu p' manu' eorundem sacerdo,
ad istu' sacrificii ritu' spectantib. hinc
i.º fieri dicit in altari, sicut p' isto sacro,
nec fluit, in ia' factu' fuisse a' capona
in dolio, alioquin valde foet n' est
opq' hanc admixtionem fieri in altari.

113.

et fieri dicit in calice, & n' in urceolo
contato aut alio vase. dicit ab istomet
celebrante in Miss. privata, aut a' p'
diacono in Miss. Solemni. q' p' offeren
ris ante oblatu' calicis. rae, hanc
omni' e' praxis & p' scriptu' Ecclie

86. ita patentes in rubris, recte in obprobriat
Gobal & Pater, n̄ eā reprehendendos eos, q̄
ex privilegio & vel q̄suetude ordinis miscent
aqua vino ante sacru inchoatu, proferunt
ceremoniatu in isto altari.

D. yma.
Utrum admixtio aquae sit ne-
cessaria necessitate semanti,
an vō solum necessitate pepti?

Sp̄s. vino spectando aqua admiscenda ē n̄
necessitate semanti sed pepti. Itē, n̄ quidā
divini sed dicitur, quod verū obligantis ita
cons̄a pars, q̄ admixtio aquae n̄ sit de neces-
sitate semanti clarē ostendit, ex missalis ruy-
brinis de Speculibz cap. 4. n. 7. ubi sic
h̄t: si a celebrans ante q̄sergōe cali-
cis advertat, n̄ fuisse apposita aquam,
statim ponat eam, & proferat verba q̄-
crasis, si id advertat post q̄sergōe cali-
cis nullo modo apponat, quia n̄ ē de
necessitate semanti ita ibi. Uō Julius
Papa cum omne de q̄serat. D. P. 9. dicit,
si vinu solum q̄serat sanguis, Typi ē
sine nobis, quia n̄ fecit adunas q̄serat.

87.
Xpiani, cum suo capite. qd supponit.
vinum etm sine aqua qd offeratur de offi-
re in sanguine Xpi. atq; hoc fieri n
potest, si admixtio aquae est de neces-
sitate semati. qd. dicitur Concil. Florent.
de Sacram. absolute dicitur: maad huius
semati est huius de vite, cui aqua ad-
misceri debet. atq; si aqua admixta est
de necessitate semati, dicitur dicitur, maad
huius semati est vinum aqua, mixtum, sicut
dicitur, maad affirmatis est chrysmum qd
factum est oleo & balsamo.

Altera pars, qd hoc admixtio aquae fit
de necessitate pepti, qd est ex qua p. proote.
qd a hoc peptum fit dicitur, sed dicitur
dicitur, qd qd quia de nullo pepto dicitur qd est.
vbi est dicitur. cap. 22. cap. 7. ubi dicitur
dicitur, peptum est ab dicitur accedentibus ut
aqua vino in calice offerendo miscerent.
Non in hinc peptum, qd in casu neces-
sitate, hanc mixtionem huius omitti, in
est fit coremonia antihista, & maxi-
mamente ad mysteria qd hanc mixtionem
offerta, merito peptum illud proter

98. obliyat, & videt, gravis peccare, q.
hanc omittit, qm sine vestibus factis q.
celebrat; sine his a celebrare videtur
"qua videt, eò licet, neq. in hoc
cepto de audiendo sacro hinc legendum
one ob coricandis infirmis ac licitum
sine s. vestibus celebrare, de se Jobat
tradunt quod in s. s. quod red. pleriq. notat
In Amicus aut aliis, pot. sacerdotibus si dicit
aqua, offerre in solo vino ad efficiendum sa-
crificium inchoatum, quia integritas sacrificii
e. de quire dicitur n. si ad illud inchoan-
dum, quia proptat omittit, quia sine
Istis circumstantiis pagare sacrificium

Solventes abbes.
Istis, conit. florent. reprehendit
armenos qd solo vino offerret sine
aqua, qd eorum offerre reprobat, &
offerre supponit admittit ad ea de
necessitate semati, & n. conf. na. florent.
reprehendit quid armenos omittentes mi-
"sive aqua, sed n. ideo, quasi invalida
offerrent, sed istud qd recederent ab-

unf. q. uetudine. Eclis.

Q. 2. Ap. q. ueravit vinum aqua mixtum 89
ut sup. de Tridant. dicitur: q. mixtio
e. de necessitate semper v. falte de ne-
cessitate dicitur, dicitur, & n. dicitur, et
Ap. dicitur hoc facite, id e. hoc adhibe
q. me vivis adhibere. It. ap. con-
aliud em. e. de dicitur, dicitur, aliud dicitur.
ita Ap. q. ueravit panem v. azymum ut
volunt Latini v. fermentatum ut dicitur
fiter q. ueravit vinum v. album v. rubrum
nec dicitur dicitur dicitur de pane azymum
v. fermentatum, de vino albo v. rubro.

Q. 3. Concil. Carthag. v. Aurelian.
q. hunc ritum miscendi aqua vino
vocant Dni Traditione, & Cyrilianus
Epist. 6. dicit mandatum: q. mixtio
aqua erit n. dicitur de p. p. dicitur
sed dicitur. It. dicitur a. concilio vocari
dicitur Traditione aut dicitur mandatum
quia ritus iste origine sua dicitur
creatus ab escla dicitur.

L. 9va.

An aqua vino mixta querebat
in sanguine Christi &
Quomodo?

Ans. ^a Aqua vino mixta fit cum isto q
verbit in sanguine Christi ita coitit catholici.
p. 10 ex cor. sensu etia haec quae sit ag
noscentis, quod testat Baronius ad annu
Christi 1188 fit sine his verbis. sed aliud re
ferbare n. possunt, certu e, quod qd creditis
& existimatis per Roman. etia nre aqua
fit & vinu transubstantiatu in sanguine
Christi. qd p. 2. ex ill. p. P. Ambros. l.
4. de summis c. 4. ait: Vinu & aqua in
calice mixta, sed fit sanguis operatoe
verbi caelestis. &c. 5 ante verba. Christica
lix e vini & aqua plene: ubi verba Christi
operata fuerint, ibi sanguis efficitur
S. Damasc. l. 4. de fide c. 14 ait: quo
modo natus p. conapioe panis, vinu &
aqua p. populem in corpore & sanguine
comeditis & bibentis transmutat, sicut
propositiois panes, vinu & aqua

per invocand & adventu spiritus s. super
mater transubstanti in corpus & sanguine. 91

Pascalius Corbeiensis de corpore Dni.
in aqua speculat n. qd aqua remaneat, sed
qd n. n. est in vino. q. quentat in sanguine.
August. apud Cresc. aqua mittit in cali-
ce & sit sanguis speculac. verbi. Celsis
plura septima veteri ponit apud Bellar.
Lugo. Coninck &c.

Ps. 3. r. 2. quia partha demonstrabit
qua quinet fca calicis, imbrat totu quod
est in calice; qd totu quod in sanguine
alioquin em fca adbyte n. verificaret,
nec totu post cultu labris adorari.

Ps. 7. aut. Innocent. 3. q. cap. cum Martho
de celebrat. miss. 9. quod si etiam hoc
affert B. B. sentias. Ia dicit, qd cum de la-
tere Dni duo pedicula fluxerint, semata
redemptiois in sanguine ac regeneratio in
aqua in illa duo vinu & aqua, qd com-
municant in calice, dina virtute mutant
ut in hoc semito gloriæ sit veritas &
figura. a sentia docet, qd aqua in vi-
no transubstanti in sanguine cum in vinu

92. Transeat multa vino. Sic dicit, quod aqua
non transeat in sanguinem sed remaneat pri-
oris vini accidentibus circumfusae, et his
a seculis Innocentius approbat quod his verbis:
verum inter opiniones propositas, illa probatur
iudicatur, quod asperit aqua cum vino in san-
guine transmutari. Sed hoc ipsum dicit non
asperit. quod.

Castus quod est, quod aqua fit, et una cum
vino transmutatur in sanguinem. Xpi. Sed qua
modo, et fiat an immediate, an mediate
solum, de hoc gravis et insignis est contro-
versia inter D. D. Thomam ac Scotum
dicit, illa aqua transmutatur illud esse
mediate, ita scilicet, ut aqua prius convertatur
in vinum, postea vero a operatione in sanguinem Xpi.
at vero recentiores taliter dicunt, illa aqua
convertitur fieri immediate, ita ut ex ipsa aqua
immediate fiat sanguis. cum quibusdam et non
Asperit. 2. Aqua vino mixta, si nondum
fuit mutata in vinum, deinde operationis
probatur immediate convertitur in sanguinem
ita Along Jansenius, Toletus, Bazonius, Lego

& alii multi q̄tra alios n̄ paucos.

Pr̄t̄ i.º auct. P. P. p̄or̄q̄ eod̄ modo loq̄nt̄ur
de aqua, ac de vini q̄servac̄e & transub̄stan-
tiac̄e, ut p̄t̄ ex illis, quos sup̄ p̄or̄ i.º auct.
citavim̄: q̄ supponunt, aqua n̄ mingi q̄m
vini im̄mediate transubstantiari, licet id
n̄ explicent in his.

Pr̄t̄ Thom̄y. P. P. loqui de aqua p̄ec-
cata p̄or̄t̄ ex p̄t̄o Ect̄ie s̄c̄e s̄c̄e in p̄o-
p̄arac̄e calicis, n̄ in h̄ore, quos̄it̄ q̄er-
sio, it̄e s̄olus loqui de q̄er̄sioe mediata
aqua in sanguis, eo modo, q̄ d̄e p̄oris
q̄er̄sio in s̄ostia comedentis, licet p̄rius
mutet̄ in sanguis. Pr̄

Contra e.º: n̄a q̄ad, ut Dom̄as & Ambros.
sup̄ citati, clari s̄eant, aqua remanere
in sua naa, usq̄ ad q̄servac̄e, & t̄ q̄er̄sio
in sanguis. q̄ad eod̄ it̄em revelluntur

i.º quia eod̄m p̄or̄q̄ modo loq̄nt̄ur de aqua
ac de vino in ord̄ine ad transubstanti-
ac̄e de im̄mediate utriusq̄ q̄er̄sioe. &
quia P. P. supponunt p̄or̄ q̄servac̄e mor̄se
h̄ere aqua. ideo em̄ sanguis d̄i vocant̄
aqua s̄enti vocant̄ vin̄, sic em̄ ait

94. Juslingi Math. apolog. 2. Euctial re pane
 vinu & aqua, qd cu' gradu' active q-
 secretu p. s. quia P.P. unctar absolute
 & illimitate dunt, aqua offerri bene-
 "dici, qsecreti: qd n' s'nt limitari eorum
 verba, qf' s'nt velent, & aqua qsecreti qdo
 p'is & versa in vinu; gratis em' positu
 exceptio, ubi P.P.P. nec d'ntur nec ex-
 "cipiunt. Deinde v. P.P.P. supponunt ut
 certu aqua s'nt p'is versa in vinu,
 v. n' s'nt. s'nt & s'nt sentia apposita la-
 "nuere, dicere n' potuerit unctar, verbi
 aqua in sanguine, cum unctar n' m'f'ct
 in vinu, & s'nt nec unq' ex P.P. adhibuit
 exceptioe v. restrictioe.

Primum a d'ci n' p't, quia e' valde incer-
 "du' in p'lia, an vinu possit aqua p'p'i-
 "ci & s'p'iator in se quere, id p' s'nt a. p'li-
 "nis & h'ose p'ocentis v. negatu s'nt
 a' fluxib' p'lis, Chymicis de Medicis,
 & valde rae' ingrossu. p' em' cum
 vinu s'nt org' potentie vitalis animi
 vitis, n' videt' p'oe' produci extra un-
 ubi nec sanguis aalis extra venas. vdo

quia n' est rad, cui incertae ago p' certa 95.
notat velle, minueret, viribz vini, quin po-
tius d'brat extensivè augeri, sicuti acci-
dit in igne p' incertivè mad ignibilis.

13. quia experia q' fat, aqua vino mixta
pot' separari a vino, & sepius separata
fuisse etm post longu' t'p, ut testat
Plinius l. 16. hist. natural. c. 44. 90.

Idè quò de hoc fit, dato, q' vinu' q' d' d' d'
pot' in se physicè quiescere aqua, n' t' d' d'
hoc ordinariè facere vinu' illud, q' adhibet
ad specrandu', quia sepi è valde d'bile &
etm medicu'. neq' ante florent. adh-
bebat, d' d' modica q'ttas, ut collyz ex
Triburienf' concil. in 90 v'io pars aqua
arundinibz & Honorio v'io Pont. q' cap. Pe-
nicioss de celebrat. Miss. t' d' d' d' d'
sacerdotes, q' plus adhibent aqua qm vini.

Quoq' t'p' è nimis breve ab offer-
tore ad specrandu', v'io t'p' minutu'
propterea aqua q' d' d' d' d' d' d'
quadrante' noxunt int'gra missa' absolvere.

96. Adde id antiquum erat brevior missa,
quod hodie, ut ex s. Greg. Reynaudus,
& qd habens dicta s. multo magis ut
gerit in casibus, in quibus faceret ut de
novo in calice vinum & aqua affunde-
re, & juxta rubricas nos spectare. 2.
P. si immediate ante spectare advertit,
nisi est appropinquat aquam, & si in sumptione
advertit, mensuram calicis infusa ea aqua
& est plane quarti partem noster aqua in
vinum n. 2. Ex his qd qd, s. P. P. P. pa-
bly nec hanc quosdam, nec sententia adversa
tenuisse. P. 2. apert. 2. Casus 2. aqua
vino mixta transformari in sanguinem, ut est
ex 1. a. apert. atq; hoc n. est certum s. qd
partem obest transformari in vinum, ut est
ex habens dictis, qd. P. 3. s. aqua qd
versum in vinum, primum mixtum in san-
guine, maxime quosdam 2. & qd. Ap. spectavit. P.
& p. bly in suis partem quosdam in vinum. qd.
Maj. est certa ratio in omni casibus veritas qd.
& admittit etiam ab adversariis. min. p. bly, quo
p. bly n. interceptum inter mixturam & spectare
Ep. officiosus, ut vinum potuisset aqua physici
in se quosdam, sicut est ex liturgia s. Jacobi

Maj. & min. Marti & S. Basilii, ubi
mixtio aquae & species q. modum unius calicis
quibus referuntur. 97.

Solvuntur obis.

Q. 1. P. P. & concilia saepe dicuntur, simpliciter
vinum est materia calicis, nulla facta aqua
mentioe. q. 1. reborgetur. P. P. & quibus
etiam saepe dicuntur vinum & aqua est materia cali-
cis. q. 2. d. 1. P. P. materia calicis vi-
num simpliciter esse asserant, eos tamen non excludere
lympham, sed illud solum, quod non participat sim-
plex nomen & raris vini usualis. & certe
loquuntur de materia absolute naturali, aut
de vino usuali, cuius aqua materia admix-
ta. q. 2. sensu explicandum est capitulum. Cum
omne de species. dist. 2. ubi probetur pa-
ra. & vinum aliud offerre non licere dicitur,
quod post est raris, quod calicis dominicus vino
& aqua permixtus debet offerri.

Q. 2. Innocentius 3. cap. Cum Martine de
celebrat. c. 1. p. 1. bilione. Quia mediata
est aqua quae in Christi sanguine
unde & plerique Thomistae, ac alij. dicitur

98. hanc sententiam tenent. qd. R. Innocentius.
nil sine p[ro]p[ri]o approbare ex lib[er]is
sententis & d[omi]n[is]. i. a. i. qd. aqua mutetur
in eam, qd. fluxit de latere syri.
Qua qd. cu[m] vino transubstantiatur in pan-
em quine[m] & cu[m] inquit, in vinum transpas-
sum in vino, licet. Physici q[ui]dam af-
fererent, qd. aqua q[ui] artificia[m] abstrunt
a vino pot[er]it preparari. Etia[m] qd. n[on] tran-
sunt in fange[m] & maneat vin[um] acciden-
tibus circumfusa.

Ad hos igitur d. sententias propositas
R[ati]o ac f[aci]t. veru[m] r[ati]o opinio[n]is
& dicitur illa, solior iudiciali, qd. aperit,
aqua[m] cu[m] vino in fange[m] transmutari,
de modo a, qd. transmutetur, an med- an
immediati abstrahit, & p[ro]p[ri]e appro-
bat q[ui]svis d[omi]n[us] sententia, n[on] v[er]o eius ra-
o[n]e. hoc, ut ex isto respons[us], in quo
Pontifex p[ro]p[ri]e omittit illa[m] r[ati]o[n]em
qd. p[ro]p[ri]e aqua mutetur in vinum, & af-
fert alia, sicut ut ex p[ro]p[ri]e reluceat
p[ro]p[ri]etas sententia.

Rursus cum raves illas referat ad itea
a Thysius negari, nec hoc refellit. unde 99
Andreas Bussius celebris Canonista
ad hoc captus in margine addit. Nota
Credendum esse Thysius in arte sua & qd. sli-
bi peritis.

Quod attinet ad aurum antyquum Th-
lyorn & Thomistaru, mediata aqua
grecis in xpi sanguine agnoscentium,
& opponendi p. p. p. p. p. citati: vva-
rii ex illis Thlyis antiquis comode
explicandi p. de brevis transcriptu quo
in vinum n. quidem Thysius sed etu morbi,
hoc e. Th, ut vini colorem, saporem
& alias q. Thes qd. modo induat, adeo-
que appareat & crepat, vinnunt
per accidit, qd. modica aqua misceat, vino.

Præterea Gasparus, q. hanc q. Thovtia
p. Thysius de Cardinale albano ut
h. Baronius ad ann. 1188 de p. Thovtia
q. Thovtia p. Thysius fuisse, usq. ad illa
q. Thovtia in d. Thovtia. unde
cum veritate dicit n. p. Th, ois antyos scrip. Thovtia

nostris sentis fuisse q̄trarios. Certe vir
 legis P.P. q̄ in ista p̄cipui infer Elicios
 Lixifores, clare dicit, aq̄a p̄cip̄i p̄cipia
 q̄verti in vinu.

Q̄. Cathesimy Rom. de Euctia n. 16.
 aq̄: modica aq̄a affundenda eē, & r̄a-
 em ponit, na Eliciosu scrip̄toru sen-
 tia & iudicio aq̄a illa in vinu q̄vertit̄
 q̄. q̄st̄ ex florent. q̄ p̄cipit, mo-
 diq̄ aq̄a affundenda eē: cuiq̄ a alia
 r̄a n̄ eē, q̄m ut p̄cip̄ q̄verti in vinu q̄.
 Et imprimis ad obse Luyō, v. Th. q̄ost̄
 Cos, q̄ cathesimū composuerunt, Responde
 illa sentia, sicut alii plures ea tenent,
 v. istu locutu eē de morti q̄trario.
 Et idē Dicapillo cathesimy hunc monet,
 s̄t modica aq̄a affundi. Dicit, q̄ admittit
 t̄m, v. altaru testat̄, s̄t Eliciosu scrip̄toru
 suū iudicio v̄rti in vinu, n̄ in istu
 q̄trario p̄cipia, v. certe, n̄ illiq̄
 oim̄ scriptorū sentia eā eē, na s̄tis
 certu q̄, plurimos docere q̄trario q̄d̄
 a istu valit, quoru opinioe hanc epe
 nihil p̄bat q̄tra nos, cu & nra sentia sit

multorum. Tandem sicut in gentibus rades
admodum n' habet ea auctoritate, qual' canones,
v' decreta, ipsa nec in hoc cathedra
videtur eadem auctoritas, q' legis, sicut
modica aqua utentur, & raris, sicut, qd
in vinum dicit verti.

Ad spiritum. neq. min. n' em. idem florent.
p'cipit modica aqua affundi dicit, quia sup-
ponit illa p'cipue physice in vinum quatenus
dam e' p' ob alias rades. 1. quia adhibet
in sacro vinum modicum. qd aqua dicit e'
modica, ne aqua vinum p'lenius laetis &
bile corrumpat. 2. quia aqua flectit illa
que fluxit i' labere xpi, sicut a illa
minor, qm sanguis. 3. ad faciend' mysticu'
sacri, quia ut loquitur concil. Triburiense,
major e' modica xpi q' vinum p'fecta
qm fragilitas populi p'fecta q' aqua.
Sane si idem aqua dicit e' modica,
ut verteret in vinum, cur dicitur ju-
beret ead' Cydo affundi immediate ante
p'fecrae? ut n' p'beret eo cap' sacer-
dotes expectare, donec aqua quateret in

10 Vivimus? cui n̄ iubet nos imitari ri-
dul P.P. Prodebatu, saltem ab iis
aqua affundatur? cur n̄ iubet aliq̄
vina pro aliis generosa.

¶ 4. florent. dicit maad galuis eē
vini de vite, cui modiciſſa aqua miſce-
ti vob. q̄ dicitur aqua a maad ſemati,
& q̄ſq̄ter illa n̄ p̄ mutari in ſange xpi.
¶ dicit. conſ. dicitur aqua pura a maad
ſemati concavo, aqua miſta vino, n̄
vino ead̄ excepte includit h̄m̄ p̄ ma-
ad q̄ſerabilis, dicit em̄ maad eē vinuſ
cui aqua admixta ſit. q̄d̄ q̄ florent.
¶ dicit aqua a maad caluis, n̄ inde
inferat, ead̄ ut vino miſta n̄ p̄
q̄ſerbi in ſange, ſed ubiq̄ t̄u illa di-
ſive ut indicat, aqua n̄ eē de neceſ-
ſitate ſemati, ſed t̄u p̄ſenti ſunt ſi-
mias, apud q̄d̄cos maad Eustis eē pa-
na, cui fermentuſ miſeri d̄b̄, n̄ idone-
gas, fermentuſ tranſire cuſ pane in
corp̄ xpi, ſed indicat, n̄ eē maad na-
tura aſſiata, ſed ſaluſ de p̄ſenti in
ſer q̄d̄cos.

102
O g. aya n' e' maad calius: qd' n' vorkhin
fange nisi q'is fuerit verfa in vinu.
Acty: q' n' dedit aya p'p'tis potetam
q'ertendi aya in fange. q' p'ct' ant.
n' dedit p'p'tm: q' nec potete. Acty
2. admixtio aya e' v'ut de p'p'to Actis:
q' aya n' e' maad calius: p'ct' q' p'p'tia
Actis n' p' potetere, & d' hanc maad
fermentu: q' cu' i'p'a potetia infu-
fiva aya, hoc n' e' maad Euctio. ant.
admixtio ab aya, alias pot' Actis etm
d' hanc p'p'ta aya, q' e' f'p'te.
Ad ad obtet d'p't. ant. aya e' sola, fer-
ret n' q' p'p'tens vinu' v'uale n' e' maad
calius concedo, actu q' p'p'tens vinu' v'ua-
le neg. ant. ad i' q' p'p'tat. d'p't. ant.
n' dedit potete q'ertendi aya sola in
fange con. aya vino mixta neg. ant.
ad potete neg. con. & retoy. Acty n' da-
dit p'p'tm q'ertendi vinu' albu, ant. pa-
net a' q' p'p't. q' nec potete.
ad v'ual q' p'p'tat retoy. admixtio fer-
mentis e' v'ut de p'p'to Actis. q' in
fod' a n. con. ad p'p't. d'p't. ant.

104. n° 2° Inare fortis ma^o needum
etm disjunctive q^onta^o s^o infitive
Xpi con. n° 2° Inare lya modo ma-
cabo 2° disjunctive solta^o q^onta^o
s^o infitive Xpi nay. ant. ad p^o
dies, admitti ant. ad oibz in senpe
d^otriois, nec p^oterea s^o p^octia infi-
tuere p^ond^o aya, quia hoc sola nec
disjunctive q^onta^o s^o infitive Xpi,

sep. 13. Q. 6. Tridant. 13. p^op. can. 2. Inis
post q^onta^o manere etm p^octis Panis &
vinj. iusta n^os manerent etm p^octis
aya q^o q^onta^o can. 2. ibid^o s^o p^octis
manere s^o singulis cuiusq^o p^octis
q^o iusta nos maneret etm s^o p^octis
solis aya, s^o a^o p^octis vinj. separare,
ut fieri p^octis eand^o ayas, q^o qual se-
parari p^octis a^o vino: s^o p^octis maneret
aya s^o p^octis solis aya, n° 2° rad, quare
n^o p^octis in eas; i^o introduci, ad q^onta^o q^onta^o
s^o sola aya q^o.
Q. 11. iusta adve^olorios s^o p^octis maneret s^o
p^octis aya, q^o v^ond^o ayas & magis Trid.
q^onta^o. Q. 2. d^otr. maj. maneret etm

species vini mixti cum vini puri n. l. h.
 noie species vini comprehenduntur et a se
 es aqua, ubi species vini puri, ut n.
 distant ab illis: sunt enim aqua modico
 vino mixta tranfit mater in vinum
 & mixtum illud vocatur singler vinum, ubi
 & species eius mater tranfunt in species
 vini, & species istius mixti dicitur singler species
 vini. Unde Trident. dicit nulli, n. manere
 substantia puri & vini contra hereticos,
 de cohero n. videtur illi sententia adjuvare.
 Ad eptomat. Coniuncti putat, nec dicit
 manere dicit, neque inde legitur potest etiam
 introduci, quia ad hoc plus recte: si
 in aqua separata probatur character, n.
 potest in ea introduci. postea quidem
 Coniuncti negat, & in isto dicitur hinc
 & alii, in quibus dicitur ant. dicit manere
 substantia singulis cuiusque species partibus, si sunt
 species mixtae separatis con. leg. neg. ant.
 quod quod Trident. loc. cit. dicit, post sepa-
 rationem factam manere dicitur substantia singulis partibus
 n. legitur de separatione chymica, sed saltem de

106. ordinaria, quae species ita dividuntur, ut si
quid remaneat haec pars est
separata operabilis.

Ex istis claret, quod magis calidus est et
inhibitor. Et vinum usuale, prout com-
prehendit ea pars, quae mixtum, unde
mixtum est naturale operabile, quod est ex pro-
prietate ista non potest purum hinc opera-
ri. Unde aqua non est simpliciter operabile,
sed solum quatenus facit unum mortuum in vino.
Et quod ista pars, quae admittunt Aresius
et alii quosdam ad doctrinam Innocentii quod
in ea nimirum tradit, potest valde operari
calidus, in quo sit etiam aliquid plus aquae
quam vini, modo quod est vinum ita predomi-
nans, ut mixtum illud ad hunc partem ma-
gis et usitate vinum appellari, plus
est in negatione cum plerisque recentioribus
quia cum vinum sit pars principalis,
videtur posse predominari non solum in vin-
o, sed etiam in aqua, cum magis calidus
nam dicitur aqua mixta vino potest

vinum, mixturam aquae. Atque Honorii 3. can. 107.
" fuit, perniciosum abusu esse, miscere plus
aqua, aut fundenda, quia etiam possunt
de qua longum, vinum, usuale esse, ut
in eo vinum quod est, prevaleat.

D. g. na

An magis deprecanda sit
esse profens & pomodo?

Apert. utroque magis deprecanda sit
tam panis qui vinum, hoc est mater.
profens quae sunt, ita ut super ipsa vice
cadant pronomina demonstrativa Hoc
& Hic, ita vis. sed est, quia hoc
non exigit veritas, sed, tamquam magis
deprecanda per illa pronomia, hoc est
demonstrari. Vis, quia legitur, quod aliqui
sacerdos existens in germania dirigit
de intentione sua ad magis deprecanda
existens in gallia, vixit ea deprecans,
quod falsum & absurdum est. g.

quod quidem ad licitum operari res non
 "com. hbt difficultate, rigide cartae, re-
 "gori, ut man. operanda sit, aut in ma-
 "nibus operantis, ubi e' hostia major
 sacrificii, aut in altari operato super
 corporale, v. in vase sacro sgm ordi-
 "naris operante & aperto, sicut e' vi-
 "num in calice portula operando in
 cibario, pixide, vitta lina v. calice
 aperto, adeo ut servando, m. p. &
 ordinat. Titia ac' debim' sicutis
 presentis ord' exibet. ut proinde
 cum operari gravet peccaret, si scilicet
 calice operando, v. vas, in qo hostia
 operando operant, n' aperiret, v. si
 operaret man. extra corporale, aut
 extra altare v. in vase n' sacro.

Quantum ad valida operari legitima
 observanda ff. j. o. n. re. ut man. o-
 "peranda a' operante actu videatur,
 manu tangat, aliove sensu percipiat,
 cum etiam sacerdos eorum & man. valide

gsecrare potest. nec etiam rayt, ut sonus. 109.
verborum gsecratio ad illa ptinget. nec p
proxis eorum, qz oz prode admovent, ut
anhelando habitus in pane in calicame
inspiciant, quia hoc via impetinetia ad
hoc. ut macula p mortem & sensibile, p
sens; & sine illis fieri potest fieri demon-
strat ad sensu p proxima hoc & hic.

Imo iuxta proxima etiam recte gsecraty
hostis in calice & in cumulo super cor-
porale gsecro, etiam inferiores, nec videri
nec tangi, nec sonu verborum nec habitum
attingi potest, quia censentibus p resen-
tes & demonstrabiles ad sensu p superiores
partes in qibz inferiores non inte-
gru cumulat p sistent.

Unde, supposita p interiore gsec-
ratio, p eorumqz actu & virtute exten-
dente recte gsecraty vinu in calice
n^o detesto, partu in ciborio & iuxta
clausis & rebus, & si illiciti: imo etiam
vinu in cantaro & vase, panis in

110. in canistro clauso, est magis illius.
 Rost e, quia si illa mac adhuc e morter
 latis profens raso sui ordinari qfincis,
 in quo a sacerdote v. eo fuisse & volute
 ab alio in loco qfuo e, postea in in-
 dentiae illa qfincis: hae f qfincis
 & qfincis morter dstrat q fca, fca,
 hie e &c. q modum unig, sicut de mor-
 "supis clauso solemq dcare, hoc e autu,
 argentu, pecunia, & de cantaro unig
 cooperito hoc e, unu &c. que ob mor-
 "lem certitud pter coib D. D. sentia
 n e iteranda qfincis, si forte q ob-
 "vione vas qfincis, paritas qfincis,
 de q dstrum, sed clausu manent.
 v. qoad antepositivae alteriq corpore
 intus qfincis & mac qfincis
 acety, sicut hanc regla: D. D. corp
 interponat q modu ordinari qfincis
 v regentis valet qfincis, ut in exilis
 paulo ante allatis, fca q corpus
 interponat q modu dividendiq v p-
 "parantib. unde n valet qfincis, si
 "mac qfincis existat qfincis

retro altare, aut retro dextera sacerdotis. . . . . iii.
Sic: si enim vere morter mad est dicitur
& sacerdotis, nec ita profens, ut post
dexteram q̄ pronomen hoi.

Quia valde speculare hostia, & mad
existens in tabernaculo & sacris ap-
to. Sed quid etiam in clauso? & lo-
quid Tamburinum affert, & equipparatibus
tabernaculo clauso, p̄ximū clauso, &
dicitur ee vas magnum oprensū, ad eūq̄
eo d̄strato officier d̄strati madm
in eo oprensū. Sed alii coius & rectis
negant, & equipparant tabernaculo
clauso parieti dividenti, & merito
quia alias legitur, qd̄ sacerdos transiens
q̄ cella p̄romptuaria & vinaria clausa
etiam post d̄strare om̄ pond & vinū
qd̄ in iis aperuunt, s̄p̄iem etiam cella
post d̄strari q̄ madm cuius oprensū
magnum, qd̄ in vrb̄ videt ee absurdū.
Atq̄. ad hoc ut mad d̄stranda sit, &
censat ee morter p̄d̄fens, legitur
ut sit propinqua loco. unde invalidi

112. operaretur, maad valde distans v.
p. p. centum passy v. ultra, etati. tal
procul videtur. poeb.

Quanta a regat propingta maad
operabilis ad operanda, dependendum
e ex iudicio maesti homin & coind.
D. senpe, ptem quas n. p. operati maad
distans 40. passibz, imo nec iusta
stundadu, p. distans passibz 40. solo te
nriq, & alii p. p. ee ficiet pro
pingua, p. p. intra 40. passy. Tan
nary ait, id plus aut ming limitadu
iusta magnitudine & situ maad operan
te. in re arde incerta opitimid, hanc
de propingta, v. distia diffaiulte ee po
sibz speculativa, na in p. p. an n. p.
hinc operare extra corporale, pro
pingta, p. p. plus, qm ficiens.

L. 10 ma

113

Utrum potest ma² quavis parva
aut magna valide
consecrari?

R. affirmativa ad utrumque, dummodo ma² sit
sensu perceptibilis, ac semel se totam officium pos-
sensu consecranti. ratio est, quia panis & vinum
in quavis q^{ta}, parvitate, magnitudine
& multitudine, est verus panis & verum vinum
officiat: quod etiam est ma² vere consecrabilis:
negs em ex ullo capite certa q^{ta}, magni-
tudo & multitudine prohibebit aut denatur,
n² ex infinitate, quia potestas consecrandi abso-
lute & indefinite a² xpo p² sepe a sacerdotibus
absq² ulla limitatione ad certum l² negs
est loc² consecratis, quia & hoc ex se apta
est cadere supra quavis ma² consecrabiliter
saltem mater presentis & operabile. negs
ex intentione m²tr², quia & ista potest
extendi ad quavis ma².

Ne denique obstat malitia m²tr² & in-
convenia, ex qua consecratur ma² v. g.
panis solius officinae, vinum integri clausi

114. iunctis, sane inepta ad finem infirmitatis
sive usum semitae, & iniuriosa semitae fi-
eret: nisi enim ad ingruens invalida se-
mita. certe maxime ingruens & in-
iuriosa semitae est, spectare hostiam, ad
usum magnum, & ad eam concutendam, com-
laudanda de. & hinc operas, valeat. qv.

Dixi hinc 1.º summo maxime fit sensu reapi-
bilis, quia in hoc spectatio fit operati-
va, ut ad spectabile id, quod est valide op-
erari: atque nisi ut ad spectabile, quod non est
sensu reapiibile, qv.

Dixi 2.º si fit semitae tota finis, pro-
sensu, quia ut in quest. proced. dixi, &
ad valida operatio recte mortis, proferenda
maxime spectanda.

Ceterum, quod dubia sit, ista debet de va-
lida operatio: non licite sine dubio
nisi ad operari, quocumque operas pariter in
V. G. orationem, laudationem, in ista operatio
nec ad ista reverentia operari, nec
iuxta ritum illius dispensari possit. ad
licite quo operatio recte, sed nisi sit ma-
ior operatio, quoniam ex parte operatio possit ad finem,

quia periculum est, ne fees computrofer- 115.
ent.

L. 11 ma

Utrum ma² g²feranda obcat
e² d²nata?

Assent. ad validam g²ferand² reg², ut
ma² g²feranda d²nety in part² q² inba-
l²is g²ferant² ita cois.

1² q² ex g²ti r²ae sancto² reg²nt²
d²nae m²de q² intentio² m²tr². 2²
ex p²ati f² h²ing f²mati, qu² m² f²it
d²rativa q² p²roven² h²ae, exigit d²nae
re² d²rand², cu² res i² d²nata p²ro-
v²it.

Unde valide n² g²ferabil², q² ex i²o for-
m²is d²n² v²ellet g²ferare d²com n² d²-
nand² itas in part². ita q² sol² v²ellet
ind²nati g²ferare ab²oluta² mediate for-
mula. p²ter, qui intend²et g²ferare
illa² e² mult², quam D²us v²ellit volu-
erit d²nae, si igno²et hanc d²nae,
quia d²nae faciend² e² ab i²o m² g²-
crante, cu² i²te p²ronunciet f² d² d²-
rativa.

116. D. quid sentiendum sit de formalis officia
presentibus { de qbus in sacros inter se
"crandum n cogitavit? R. si profecto
fuerint super corporale sacrosote negli-
ente, nec eas ipse advertit, v. ante
v. in ipse operare, tunc ceteri n ge-
"cratas, quia n p sacros profum huius
"se lquib intentione illos operandi; vo-
"luntas em n facti in inguitu. si vo
illos advertit, & reliquit super corporale,
intendens illos operare, fit em ea, qd ad
sacrificiu destinata e, tunc ceteri opera-
"tos, qmvis inter operandum n amplius coram
meminerit, quia prior intentio adhuc
ceteris virtute permanere.

D. 12. ma.
Quid faciendum sit, si pluribus hos
suis operatis q erroris misceat
qua n operata, ut n possit
discerni?

Lajman & Tombusing citans Dianam &
Léandrum putant in alio sacro se operandi

117
quod nō dicitur e' g'feratu, restringendo intentione
ad nō g'ferata. Sed Luy & Asiaga oppo-
siti sentiunt, quia licet ma' in h'li
casu sit g'ferans, & t'p' modo d'nata
nō e' ita d'nata, ut possit d'ferari
p'ponere. Hoc: si e.g. in cumulo au-
reorum numerus, sit unq' sit mixtus
ex auricalis g'ferat, quō ab aliis dis-
cernere nequeo, nō p'poni d'ferando
illud cumulu d'feri, hoc e' auricalar?
ite' si integra summa sit equata, &
ex his quis sit Petri, quem t'n nō novi
nō p'poni d'feri hic e' equus Petri, qui-
a ad vestes d'ferans regit, ut res
d'ferata possit ab aliis d'ferari, v' ra-
one sui immediate v' r'one d'ferans cuius
e' pass, v' r'one g'ferantis proximij.
quare Luy & alij in h'li casu putat,
quod ad vitandū d'ferandū e' q' ad re-
cipere, d'ferandū sent' singulis d'fer
formulis ex summo hospitium g'feratorum,
ut in quō casu occidat nō g'ferata

118. In fraguli Salta' q' servata' auferant.
Sed licet hoc fieri possit, si una est
n' q' servata sit mixta, & sit in her
Communicantes perq' munitos p'vent' &
formula illo distribui, in p' formula
illo d'cent d'ntiq' p'vari, facite q'
sacerdos oblivisci, & q' r'are hac ra-
"oe' distributas formulas, adeoque
facile quis p'varare semulo.

Quosus hoc n' p'cederet, si q. v. q' u'
n' q' servata subissent mixta, dare em
cullibet q. v. s. hospias, est maxima
ingruentia, & alienus a' p'ragi d'ntid.

Vnde in d'li case alii existimant, d'nt
a' p'vari p'eri, donec consumant, sed
hoc ipsum vinctu' d'ntid, p'arm' d'ntid
p'ter duas v'c. hospias n' q' servatas
rumpi magna q' d'ntid hospias q' servatas
& forte abire in vermes, q' alias
gravitate p'rohibet d'ntid.

Adiagat censet hoc case d'ntid cum
d'ntid q' d'ntid p'vari q' servatas, si d'ntid
d'ntid q' servatas, q' case aut n' fieri inu-

rial sembro, cuius est qd modo n' gressa-
 ad adae, in qd qdibus gressu, et
 hostis ille potest d'grari in toto curato.
 Veru' licet hoc sentia speculativa p'bi
 censari possit, videt' ea in qdibus i-
 statu quo modo d'fite, intentione gressandi etia
 p' qdibus dirigere ad hostias, de q'by mater,
 certis q' eas ra' e' gressatas.

Mihi melius n' occurrit, qm qd sacerdos formula
 in seyntis factis assumat, seu em' p'dicantib'
 corruptio & irreverentia sumunt, ac etia
 damno p'vni. cotata p' calis gressato
 infunderet' gutta n' gressata, nulla est ne-
 cessitas damno gressandi, sed potest a sacerdo-
 te gressi, ab us' p' solis vini imittantib'
 gutta gressata, d'cet totu' illud vinum
 lavari, & succipere gressari solta sub q-
 ditione ut vult Moses Lugo & alii.

D. i. 3. via.

Utum una species possit gressa-
 ri sine alia?

Aps. i. gressas utriusq' sp'ij panis &
 vini non e' de necessitate summi ad ea q's

una spes valide operari potest sine al-
tera. ita vis. Nō ē, quia panis va-
lida operatur, & sō eius specibz referri
vult. Typz, exibzqz populo adorandus an-
tequam operetur vinum, verum sō operari
panis & vinum sō a se invicē independen-
tes in faciendo, adeoz in coando verum
fermentū, quomodoqz qd alterutra spes
stul operetur, sive q oblivio, ignoran-
tia, malitia, sive q improbitate alibi
spes, valide operatur, & verum fermentū
efficit, epistat in rase fermenti, &
nō intem sō in rase q vinum ferit,
ut sō q stat ex supra dictis.

Ap. 2. operari utriusqz spes panis & vinum
ē de necessitate peccati. dicit, adeoz illud,
operari una sine altera. ita iterū eis.
sumit ex ipso facto dicit, utriusqz spes
operantis, & arguit peccato hoc factū
in mea comemoracōe auerente inter-
pretacōe sensu & proxi soluz dicit.
Hanc dicit. p. 2. cap. j. dicit. Typum
corpz & sanguis sūm sō specibz panis &
vinum Deo Patri oblatise, ac sō corunde

pacis res symbolis ab apostolis, eorumque
in sacerdotibus successores, ut offerrent
precipue p hoc verba hoc facite &c. 121

quod post dno necaria & speciosa utriusque
pacis.

Ratio est, quia hoc sacramentum in officio
nisi in sacrificio, quia in sacrificio est ipse
sacrificii huius summi: atque sacrificium ad hoc
epistola interposita regit utriusque pacis
ex institutione & post dno: quod eadem
precepto dno necaria & speciosa utriusque
pacis. min. ubi ex eo quod sacrificium ex sua
institutione sit representativum sacrificii
crucis ac mortis Christi: atque
hinc representatio pacis & spei in hoc
nisi in speciosa utriusque pacis, qua
separationem speciosa corporis & separationem
sanguinis Christi. quod.

Per se quod non solum est speciosa una et
speciem pacis v. g. etiam in gravi necessi-
tate, ubi ubi communicandi iniquum alio-
quia sine vitio moribus iuxta
corpus D. D. Ex quo Tamburinus negat,
pacem etiam in tentato mortis metu in-

122. "chari missa cui intentione offerendi una
Eius spec. etiam pro moribundis: qto mi-
nus si mety. mortis intentione ab inijs
hereticis in contemptu fidei, religionis &
iustis sententi. unde quata coram S. S.
sententia neq. sum. Pontifex & Elix. p. d. d.
"pensare & quere, & una d. d. spec.
"secund. na. fias. p. utraq. p. d. d. p. d. d.
ad f. p. d. d. intentione sacrificii. ipso iure si-
"no: alij Pontifex & Elix. n. p. d. d. p. d. d.
dispensare in isto iure & p. d. d. d. d. d. d.
sum. coram doctrina in ma. d. d. d. d. d. d.
Posterea q. d. d. ex p. d. d. p. d. d. d. d. d.
quod ego fuisse imbuta nullo f. d. d. d.
Sexto p. d. d. p. d. d. p. d. d. d. d. d. d. d.
& quod alij de Innocent. & referant,
Eum dispensasse cum Norwegis, ut in solo
grone offererent, eo qd ob nimiam fi-
"gura. v. d.
"bulosum, plane comarbu. hoc e, cu oppo-
sitiu. q. d. d. ex p. d. d. d. d. d. d. d. d. d.
in nullo p. d. d.

123.
mutabilis, & ut hoc caveat, dispensat in
principio ieiunii natalis. ubi sa-
cerdos post operam unius speciei recordet
se n. e. ieiunum, nil omnia parat, &
si mactet post operam corporis
cipit compleri ab alio sacerdote etiam
in ieiunio, ne sicut sacrificium mactat in-
gelatum, ex ipso speciat, se n. p. e. in hoc
disponere.

Hoc sane exequibile est, quia in nulla
provincia reperiri potest penuria eius,
maxime tritici & vini, ut hinc seminato
faciat. & si reperiret alibi, potius
privaret illa provincia hoc seminato
n. simpliciter natio, quae tritici & vini
actus est sacrificium imbutum, ut hinc
cois d. d. patria. quae in ieiunio
improbabile, quod ex causa ea tritici inter-
prohibet capere obligat postea dicit
de integritate sacrificii.

Dixi a. p. se, nam prociens dicitur
caput, in quo sacerdos una speciei iam
operata tunc amittit operam al-
terius speciei, ubi tunc; si post operam

124. hostia scto immolatur, necitur, morti,
ob incendio, ruina ecclesie, hostia incensu
secluso, in scandalo & contemptu fidei.
ma si sacerdos ab hostia caperet, mu-
tilare sacrificium in contemptu fidei, & non
de potestate, apparet, si sacrificium relin-
quere dicitur. et si sacerdos post opera-
tionem hostie dixerit, non est appositum vinum,
sed meram aquam, & si jam operaretur aqua pro
vino, nec aliud vinum tibi potest. & si sacerdos
operetur hostia moribus, ad dicitur, cogit
perdat, in amantia incidat, nec adit ali-
qui potest sacrificium offerre. quo tunc casu si ali-
sacerdos suppleret, & sacerdos infirmus coica-
re potest, dicitur ei dicitur pars hostie dicitur
ut de suo sacrificio inchoato, potest operari,
ut notat Tamburinus de sacrific. l. i. c. 4.
Eas omnes una est, quia iuxta positivum
complandi sacrificium integrum non obligat.
in ista necessitate, multo magis ad im-
pote, sicut de utraque una est, qui po-
tunt in rubricis illis. De defect. lib. 2. &

L. 14. fa.
Quoniam sit sua specialis; &
Consecrationis?

125.

Alii Episcopi sua²; & consecrationis consistit in his
4. verbis: Hoc est Corpus meum.
et² cois q²tra Petrus unusq² discipulos do-
centes, et² hoc verba precedentia, Qui
pridie quod pateret, pateret ad eius
episcopi, aut certe ita se necesse, ut si-
ne illi n² pateret, sicutem, quis dicit,
nisi pateret, verba illa precedentia
hoc sequitur Hoc est Corpus meum n²
scant corpus xpi, sed n² pateret.
apert. et² q²tra varios quosdam Sisma-
ticos, quorum h² pateret ad valorem
necesse addendum ee, dicitur pro vobis
pateret, eo q² dicitur illa addendum, & q²tra
q²tra dicitur, Latinos n² valide pateret.
Alii volunt et² oratione illa ee de q²
sua sua, quod post consecratione additur: Q²
gong de. Pater, ut mittas spiritum
tuum super nos, & super hoc apposta munera

126. & fac panem istum pretiosum corpus
filii tui &c.

Post ap. 1.º. Haec verba speciosa
„lia, qd. usus e. d. q. in. j.º. huius sancti
speciosa & instituta: atq. d. q. q. q. q. q.
verbis in apert. p. p. p. q. q. q. q. q.
e. concilio & P. P. na. florent. ait.
f. d. huius sancti & verba salvatoris
q. q. hoc speciat sanctum. p. t. Aug.
serm. 2.º. de verb. d. i. inquit: Haec
verba d. i. panis d. i. ubi verba d. i.
depressa fuerint, id e. panis p. cor-
pus appellat. Id e. tm. clar. h. d. Ambros.
l. 4. de s. m. c. 4. & alij p. p. min.
a. q. p. ex oib. 4. Evangelij & Ap. j.
Casian. 11. ita ex P. P. Ambros. Tertul.
Chrysost. Rufinus Emipero, q. refert in cap.
Iulia corpus de speciat. d. p. 2. Joane
Damas. q. l. 4. de s. c. 14. d. i. d. i.
sunt d. i. d. i. fiat lux, facta e. lux,
s. i. d. i. d. i. hoc e. corpus meum & san-
guis meus, speciat hoc sanctum.

127.
Christy. predicta verba a nobis recte sus-
ficient. sicut presentia Christi in speciebus panis
quod etiam sufficit ead. coenam.

Poth. 2. peccaten contra Scotum; quia Christus
quod sciens hoc semetipsum non voluit ista
verba Domini pronuntiare quod patet, nec sa-
cerdos illa pronuntiare, ut gereret personam Christi.

Deinde legitur, quod in primitiva Ecclesia
non fuisse vere operatum, cum illa verba
Domini pronuntiare olim non fuerint in Canone
Missae, sed; ut ab Alexand. relato est in
canone, ut Poth. in breviario ad stin-
diam Maij. 90.

Quod a nati illa verba, quod pro nobis
transacta sunt de episcopo fidei, ut ex pro-
prietate latine, quod illa verba non addit,
neque etiam a florent. referunt, quod fidei
suis semetipsum assignat.

Poth. 3. contra Gregor. episcopus fidei dicitur
in precibus Christi verbis superadditis
quod sitientes operari enim fidei fidei
non ad humanam, sed ad divina imperia

124. referenda e², ab ipi. grecis, q^{os} G^odi
verbis d^opi p^og^oadunt, ad h^ou^o n^o ad di-
"na^o i^ost^oit^oae referunt. maj. q^ost^oo^o
ista sim^oti na^o, q^o na^oia e² d^ond in-
"p^oit^oo^o, & q^o p^oo^onde, s^o ma^o p^oo^o &
p^oo^o in p^oo^o. ex p^oo^o d^ona^o, s^o
ex i^ost^oit^oae q^osi^o. min. a^o p^oo^o. p^oo^o
ce^o em a^o p^oo^o p^oo^o p^oo^o, d^ona-
"e^o, ex v^oo^o p^oo^o e^ou^o l^ou^og^ois
p^oo^o p^oo^o, ex h^ou^ona d^o i^ost^oit^oae
ae p^oo^oat. q^o p^oo^o n^o n^o em
apud e^ou^og^ol^otas & ap^ost^ol^ou^o s^o m^oo^o
e^ou^o p^oo^o: Rogomy de s^o p^oo^o
quas^o d^o ap^ost^ol^ou^o p^oo^o m^oo^o, s^o
p^oo^o p^oo^o in h^o p^oo^o q^osi^oat.
deinde h^o p^oo^o n^o p^oo^o ad p^oo^o q^o
crois ex e^o p^oo^o, q^o s^o in d^o p^oo^o p^oo^o
d^ou^oat^ou^o ad h^o p^oo^o, h^o e² in d^o
in q^o n^o s^o p^oo^o, s^o p^oo^o h^o p^oo^o
n^o p^oo^o. Adde mirab^o h^o p^oo^o
& d^o p^oo^o in d^o p^oo^o & s^o p^oo^o
mal^o ex p^oo^o & m^oo^o h^o p^oo^o

129.
cuius sepe fuerit ab indignis sacerdotibus
sed solum verbo Dei ac auctoritate Dei
cuius dicit. Denique verba illa Hoc est corpus
meum efficiunt fuerit rebus presentibus cor-
poris Christi absque illis, id est pro vobis tra-
diti, et indecenter ab illis necesse sunt
exaditis: atque verba consecrationis effi-
ciunt id quod efficiunt quod.

Ad raverit scilicet & quocumque, si sola
hoc verba Hoc est corpus etc. cum inten-
tione consecrandi prolata efficiunt etiam
ut sint Christi nomine prolata, ut
rebus eius presentibus fuerit cum sacerdos
illa proferat ut gerens personam Christi.
unde videndum, quoniam quidem scriptum
est, aut permittat, Quia quidem quod &
ipse ut claris appareat, dicta quatuor
verba proferri nomine Christi, ea sunt nisi
de necessitate & etiam absoluta sententia, si-
cut nec ipsa scriptura, id est pro vobis traditi,
quod a quibusdam schismaticis hominibus huius
epistolae, licet enim Christus ea verba audi-
derit, nisi in ea audit huius consecrationis

130. Per hanc declaratoria morbis pro salute
hominum abunde. & hinc multo magis ad
voluntatem summi nearius et per verbis
creatoris reddita eorum oratio specialis
Regum de s. Petro et quia ipsa oratio
est scripta a dno, quibus debet esse
creavis.

Quia: si fuerit dno corpus et verba dno
ca. 4. & n. q. preces qd. dicitur, supra
postea prebentur in liturgiis. Jacobi
Maximilianus Chrysost. &c. ut pariter
fuerit dno corpus, utroque, quia factu
est, ut qd. in rebus. qd. non profertur
simpliciter, ut fiat corpus dno, quasi qd.
verba dno necesse fuerit factu
ut fiat in salute suscipiatur, ut in
hoc sensu ipsa oratio explicare ipsi
Godei sep. ult. Florent.

Ceterum qd. pertinet ad partem em. operis
da. in hoc. l. 1. & 2. operis dicendum
illa n. est de eis dno, cui n. habeat
apud Evangelistas, proterea apud Matth.
in hoc. r. de operis, necesse apud apostol.

sed adhibita sit etiam ab Ecclia ad conser-
da verba generativa aut procedentia. n. 3
In omitti absq. pacto, & quidem mox illi
iuxta v. 1. & saltem veniale iuxta sua-
retz & alios coims secluso q. 1. n. 2
videt hoc facile ab ee ab eo, q. scienter
istam partem omittet.

131.

L. 15ta.
Quoniam sit sua specialis
De Generacione?

Ab. Epia v. 1. generacionis adpta q. 1. in
his xpi verbis: Hic e Calix sangui-
nis mei, v. in istis. Hic e sanguis
meus, alioq. equivalentibus ista Ma-
gister, Alens. Bonav. Scotz & alii cog
gra s. th. ac eius sequaces, q. quod dunt,
ape de epia etia ista. Novu & obstat
latini, mysterium s. th.
q. 1. v. 1. Hec verba sola s. th. s. th. s. th.
presentia xpi s. th. s. th. s. th. s. th.
live v. 1. in sanguine xpi, ut docet
D. Thomas q. 76. o. 3. in O. Non

132. ming qm illa hoc e corpꝛ manifesti-
cant pꝛesentia dꝛi sꝛ pꝛæby pꝛonid
questioe huiꝛ in corpꝛ dꝛi: qꝛ sicut
ista sꝛiunt ad pꝛonid ita illa sꝛiunt
ad vinnꝛ questendꝛ. sꝛ pꝛonid. Verba
qꝛæcavõis efficiunt, qꝛ sꝛiant, nec sꝛiunt
"novis officio in qꝛæcavõis vinnꝛ qꝛ
pꝛonid. qꝛ.
pꝛonid. Verba qꝛ nꝛ reperunt in
liturgia v conone, in sꝛ epistola: qꝛ
verba illa novi & veteri sꝛ pꝛonid
nꝛ reperunt in sꝛ liturgia aut con.
qꝛ. Maj. colly ex sꝛ Thoa, qꝛ dicit,
alia verba canonis nꝛ e de epistola, qui
a canon dicit nꝛ e apud aēs, qꝛ dicit
"caet verba epistola hoc e apud
aēs, & pꝛonid ex eo, quia videt inesse-
dible, qꝛ in fluxibꝛ liturgiꝛ, quoniam
auctores creant qꝛ apꝛost. aut pꝛ
P. P. nꝛ sꝛiant valida sꝛ qꝛæcavõis
cum sꝛ florent. qꝛ accurate dicitur rity
pꝛonid, nꝛ arguit illos in valido qꝛæcavõis
min. a pꝛonid, in liturgiis antiquis pꝛonid

103.
S. Jacoby, Marci, Pofitii & Chryfoft. n' habent
hoc verba, obscure mysterium fidei. in libu-
ryia dicitur, qd S. Mattheo dicitur n' habent
hoc novi & obscuri dicitur mysterium fidei.
Luce oculata fatis refert in liturgiis
Maronitarum, qd dicitur S. Joani Evange
S. Marci, Eustasio, & Joani Patriarche
hoc dicitur huius conquis magi, Hoc
conquis magi qd

Epist. P. P. P. Relati a' S. P. Ballam.
& aliis, qd agunt de fide Euthio dicitur
referunt ista verba: Hoc e' conquis magi
Hic e' conquis magi. quin imo iste S. Theos
q' contra caeteros nobis e' q' dicitur, videt
magis favere nro, q' ad professionem doc-
trinae: na' q. 78. a. 1. ad q' sibi obicit
q' fidei hinc summi f' dicitur hoc e' d.
Hoc e' conquis magi, & hinc e' calis conquis
mei, sep'at, qd q' d' his f' dicitur verbis pro-
latis, & oib' aliis, p' dicitur q' in
Missa dicitur post q' hinc summi dicitur
ad quod obicit hinc refert, dicitur, quod
quidam dicitur, hoc summi q' n' p' dicitur

1034. produbis vestris prolati & aliis pro-
ferentibus, proscripti quod in canone dicitur
sed hoc est ad solvendum, & post pauca: unde
dicendum est, quod sacerdotes sola verba pro-
dita proferret, cum intentione officii-
endi hoc sentiant, sicut et sentiant ista
f. Dact. unde quod postea a. 13. et in
sacra verba requirit ut subdialia, vi-
detur illa solum requirere ad efficiendum fructu
sacrificii nisi ad episcopum sentiant, sicut
illud explicant multi Thomae, qui nobis
cum sentiant, quata quod. Thomas nobis
nisi ad verba de patronatibus.

De solvendo abbas.
O. i. Florent. pro fide calicis refert etiam
ista verba: Novum & obsequium dicitur etc. quod
etiam hoc est de episcopo fide. sicut etiam
notat D. Thomas, in quibus verba posteriora
stant priora, & componuntur in his in
sacra oratione, sed quia omnia illa verba
eodem tenore & ritu a sacerdote pro-
feruntur quod. R. florent. quod illa verba

referre, n' tū q' valit, q' oia sint de eius, 155.
epia, sed quia oia pronuntianda, necesse
est n' semuti sed p'p'ti. ita hanc dicit
eē sua ordinis sacerdotalis. accipe po-
tasse &c. in nomine Patris &c. cum tū
opus oēs certus sit in nomine Patris n'
eē de epia sua.

Ad id raver. Tho' nax p'nt q' nimis
professio illa verba d'cent, p'iora
& an solū p'p'tia d'cent, p'cedentia
q' hoc sit ind'notata ad varia faciendā,
ut fieret si diceret, Hic ē sanguis qui
effusus ē, quia si sanguis i'ri, p' alia
n' aderent, eēt ind'notatus ad p'cedendū
quomvis sanguine. Sanguis ē, q' d' in sua
calicis d' Hic ē sanguis mag', quia cum
sacerdos p'ona d'ni gerat, & eius nomine
loq'at, exp're p'ficiat, sanguis d'ni & q'p'
q'per res quoda' o'no d'notata. quare quā
addunt, n' p'unt ulterius sanguine d'notare
sed solū p'care, q'os i'p'i effectus p'p'ietes.
ad idā p'p'tia d' Tho' d' d' illa verba
eade' i'p'tu & tenore a sacerdotib' pro-
ferant, n' tū inde sequi oia esse ep'at'ia

1056 nō eodē fenose pronunciat Etia la-
"tina partat Enim in utraque foa, &
"Etia greca in foa corporis, qd pro vo-
"bis tradit, qd dñ n̄ eē epialia fabely
ipfe D. Thoas.

Idē J. Lucas & Apollg intersecunt
foa hōc Verba: porum & tunc hoc moro:
hūc eē calix porum intus in sanguine meo.
qd̄ ff epialia. R. i. s̄ fiti moro intersecij
partat Enim, quia dñ fit de epia foa.
R. vdo. p̄mitti poa, qd hō partat fit de
epia ip̄ij foa, eū qd in illa sint p̄dica.
"hūc, nec sine illis videat, satis sensus
q̄pare, n̄ eō eē de epia foam a nobis
relatarū; in foa im̄ nra, quamq̄ Etia
up̄spat, & porum illo partat dñ in ob-
"liquo, & sine illis totū int̄er sensus tran-
"sp̄traois, idēq̄ n̄ ff de eius epia. Quod a
"qd̄ verbum poit eē de epia unig foa, & n̄
"alterig, p̄t̄ in foa nra, ubi s̄y calix eē
"de eius epia, cū dñ absq̄ ip̄a partat car-
"dō valeat hōc foa: hūc eē sanguis meus

Et effectio Eucharistiae habet n. etiam rationem semant. i. 37.
Sed etiam sacrificii: atque sacrificii iuxta se-
passim n. q. let. n. nisi sanguinis effusione
quod solent ista verba: qui pro vobis effundat
estunt necessaria ad effectioem Eucharistiae. Et
dist. maj. Eucharistia habet rationem sacrificii
invenienti & mystici conced. cruenti neg.
maj. & dist. min. atque sacrificii cruenti
n. q. let. & conced. invenienti neg. min.
quia ad sacrificii invenienti ratio fit
ut sicut q. hoc, qd sanguis Christi vi
verborum ponatur quomodo separatim a
corpore, in actu vi ibidem directi po-
nitur solum sanguis.

Deinde Eucharistia n. e. ming sacrificium solum
specie panis, quia solum panis vini, & si nil
e. in factu, qua panis operatur, quod expri-
mat rationem sacrificii, unde p. hoc argu-
mentum licet probet, ob positam rationem
etiam probet quod ad, a. factum hoc e. corpus
meum in super ardi dicitur & quod licet exprimate
quod pro vobis occidat.

L. 16ta.

Utrum foa² a mistro pro-
ferat^r recitative vel
aperitive?

Nota qd verba leuij orationis p^ont pro-
ferri q^oter. i. recitative, narrative, &
doct^rice & maater, s^olt^r t^u recitanda aut
narranda illa verba q^uoq^u dⁱta ab alijs,
absq^ue intentione afferendi id q^uo^o fⁱciant.
q^oter v. q. vir q^uis refert^r eg^umas
& blasphemias altaris. 2. aperitive: de-
nunciative fⁱciative, & fⁱciat^r, ita s^olt^r
ut p^oferens vere intendat illud afferere
qd verba fⁱciant. unde hic q^oter, an verba
utroiq^ue q^oter i. an vo 2. modo a mistro
p^oferant^r. ad quod fit

Aperit. Verba q^uo^o p^oferuntur
s^olt^r recitative & aperitive, seu enun-
ciative ita cois q^uo^o p^otho.

i. a pars qd recitative p^oferant^r, q^uo^o
ex verbis immediate foa² ultra p^ocedunt
liby: Qui q^uo^o die quo p^oferant^r & c. s^olt^r
modo & c. in q^uo^o s^olt^r hoc verba:
Dedit^r dⁱcent^r s^olt^r s^olt^r dⁱcent^r & c. ubi p^ofer-

Ita dicens manifeste fecit, dicitur illa verba
pronuntiata & recessi a dno dno p[ro]p[ri]o
pronunciata: atq[ue] sic profertur recita
"live . qv.

2. pars, qd verba sed n[on] s[unt] recitative
sed etia[m] aperte profertur, q[ui]at i[tem]
quia sacerdos ex flarent. Trid. & P.P.P.
Cognit in persona d[omi]ni: sed q[ui] s[unt] recitat
verba alteri, n[on] Cognit in persona illius,
sed in p[ro]p[ri]a, recitatio om[n]i e[st] actus faci-
entis, n[on] eius cuius verba recitantur. qv.
Cognit. Cognit in persona alteri, & in cogito
inducere sona[m] alteri, eor[um] in cogito
representare, ac si ille q[ui] s[unt] cogitatus.
Ita qui s[unt] recitat verba alteri n[on] in-
ducit sona[m] alteri, ut illa in se expri-
mat & representet. qv.

q[ui]at & quia P.P.P. & quibus colligitur
ex verbis operatio fieri & questio[n]is
& v[er]bi: atq[ue] si sacerdos s[unt] narrative
ea verba profertur, n[on] pot[est] colligi,
fieri & illa[m] questio[n]em, sed s[unt] ea q[ui]a
fuisse olim in ultima cona, s[ed] em n[on]

140. requirit ad veritas pure narratio. qd. con-
suetudo sentia, scilicet ad valorem, si verba
Ihu enuntiative profertur.

Dices 1° Verba ista deum per se quod proba-
re, & sequitur usque ad eam operationem
profertur a sacerdote Ihu recitative. qd.
etiam verba hoc, quia si dicens in mi-
nus hoc ad Ihu refertur, quoniam illa. Quod
tunc refertur videtur ad Ihu, ad eam
usque recitative pronuntiationem, sed ver-
ba hoc refertur etiam aperte propter
rationes alias.

Dices 2°: si sacerdos verba operationis
profertur aperte, speciatim per se
quertendum in corpus suum, sicut & vi-
num quertendum in sanguinem suum non in
corpore & sanguine Ihu: sed hoc est falsum.
quia verba operationis debent efficere
quod significant, atque in efficiunt corpus &
sanguinem sacerdotis sed Ihu. qd. R. mag.
maj. v. dist. 7. c. 1. c. 1. si illa verba
profertur ut gerens quodammodo propria

concedi si illa proferat ut gerens *sona* 141.
Xpi neg. maj. sacerdos a ex concil. florant.
illa verba n̄ proferat *sona* in *sona* propria
sed ut gerens *sona* Xpi.

Sectio 3^{ia}
De
Ministro Eucharistiae.

L. 1^a

Quisnam potest officium
hoc sumere?

Duplex est minister Eucharistiae, alij officians
sive officians, cuius potestas versatur circa
ma^gister officians: alius v^o dispensans, qui
solu^m distribuit ma^gister officians. De hoc
agere q. sup. de illis p^{ri}

Apost. v^o ac solus sacerdos p^{ot} hoc sumere
Eucharistiae officium. ita o^mn^{es} cath. q^{ui}o^m n^{on} habent
et eius apud Beatum. 2. de
Eucharistia docent. Quemlibet Xpiam^{us} h^{ab}ere
ex bapt^o potestate officians hoc sumere
licet n̄ quis ad istud officium acce-
dere solet, nisi in casu necessitatis